

CARTEA RARĂ ÎN LIMBA ENGLEZĂ

RARE BOOK IN ENGLISH LANGUAGE

TATIANA POGREBNEAC

Abstract: *The article is dedicated to promoting rare books collection in English language trough developing annotated bibliographies. The appearance and content of rare books in the English language are varied: dictionaries, monographs, manuals, various literary texts.. Antiquarian books have been discovered as a result of collection research with certain benefit for training and research.*

Keywords: *rare books, bibliographic research, professional training, world history*

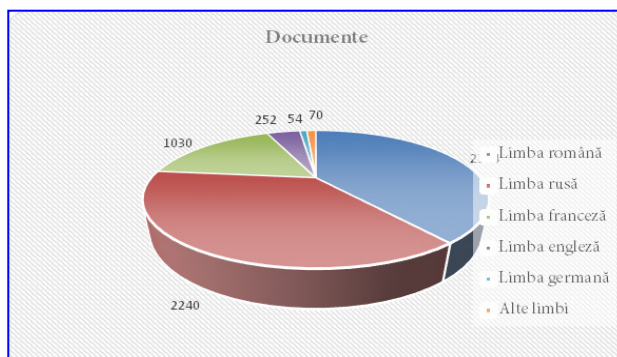
Cartea „ne face să trăim în afara minciunii, nedreptății și prejudecății”
(M. Sadoveanu)

Cartea - elementul distinctiv al unei biblioteci - este unul dintre cele mai vechi și mai valoroase invenții gândite de om.

Orice carte este o valoare, dar o carte rară nici că poate fi prețuită. O colecție de carte rară este atestată la acest titlu în dependență de mai mulți indicatori: incunabilele, postincunabilele (cărți tipărite pînă la 1700), cărți tipărite de edituri celebre, exemplare unice, exemplare de lux, cărți cu dedicații, cărți ilustrare de mari artiști...

Colecția de carte rară a Bibliotecii Universității „Alec Russo” cuprinde documente bibliofile variate consemnate de majoritatea indicatorilor numiți, cu excepția incunabilelor și postincunabilelor. Conține peste - 7 061 documente: manuscrise facsimilate, carte veche românească, carte veche străină, partituri muzicale, periodice vechi din aproape toate domeniile cunoașterii și creației umane. Documente din colecția rară datează din secolul al XVIII -lea pînă în prezent.

Propunem o prezentare diagramică a numărului de cărți rare a Bibliotecii universitare bălțene în dependență de limba documentelor.

Colecția de carte rară a fost promovată în mai multe comunicări ale bibliotecarilor, în special în ultimii câțiva ani. Au fost elaborate mai multe fascicule bibliografice adnotate : cartea rară în limba română (3 fascicule), cartea rară în limba franceză. În proces de elaborare sînt fasciculele: Cartea rară în limba engleză și Cartea rară în limba rusă.

Această colecție contribuie la:

- cunoașterea mai complexă a trecutului lumii, unei țări
- formarea gândirii analitico-sintetice prin compararea faptelor, fenomenelor, evenimentelor
- formarea spirituală
- stimularea interesului pentru activitatea de cercetare.

Lucrînd asupra colecției am observat că multe cărți sînt date uitării, rămîinînd pe rafturi zeci de ani fără a fi solicitate de cineva. Circuitul minor al cărții rare distramă imaginea umanității în timp și spațiu.

Vrem să credem că bibliografiile noastre își vor aduce aportul, fie și în măsură mică, la apropierea cărții atît de cititorul contemporan cît și de cel de mîine.

Colecția de carte rară în limba engleză nu este prea mare după volum - 252 documente din domenii variate: dicționare enciclopedice – 3 titluri în mai multe volume, lingvistice – 14; filosofie - 3, arte (pictură, muzică, artă fotografică) – 22; literatură – 128, istorie - 6, alte științe – 10.

Valorificarea colecției de carte rară prin prezentare într-u indice bibliografice se află încă la început, dar unele constatări deja pot fi expuse. Cîteva din cărțile cercetate sînt de mare valoare și de unicat în colecția Bibliotecii.

H. J. L. J. Massé, M. A. Oxford. – London: Charles Scribner's sons. – 1906. – 112 p.

Conform catalogului electronic doar două articole sînt consacrate Oxfordului.

H. J. Masse în mod detaliat prezintă orașul englez de la începutul sec. XX. În culori deosebite descrie străzile, copacii, grădinile, parcurile orașului. Cititorul va găsi material interesant despre istoria localității cu toate evenimentele și incidentele. Nu este ocolită și descrierea uneia din cele mai vechi universități. Un capitol este dedicat prezentării colegiilor, bisericilor, monumentelor de artă din miraculosul Oxford.

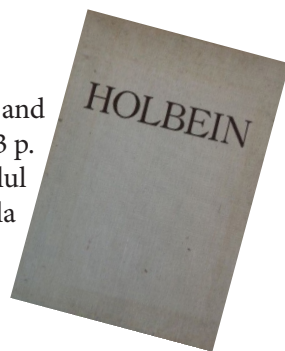
Lucrarea desfată cititorul cu ilustrațiile celor mai faimoase spații naturale și monumentale din oraș.

Cîteva documente din domeniul artelor:

Reinhardt, Hans. Holbein. – New York : French and European Publ., INC ; Paris : The Hyperion Press , 1938. – 163 p.

O carte despre marele portretist german din secolul al XVI-lea, Hans Holbein cel Tânăr, care s-a remarcat și la dezvoltarea artei religioase, satiră, design-ul cărții.

Capitolele lucrării conțin informații despre viața pictorului, portretele sale, picturile religioase, picturile murale, gravurile, schițele pentru arta aplicată.

O parte considerabilă a cărții conține reproduceri fotografiate sau schițe ale lucrărilor pictorului însoțite de informații succinte.

Wood, Martin T. Sargent . - London : T.C. & CE Jack ; New York : Frederick A. Stokes CO. , [1909?]. - 80 p.

John Singer Sargent (12 ianuarie 1856 - 14 aprilie 1925) a fost un pictor american, considerat pentru tablourile de lux din epoca edwardiană „maestrul șef al pictorilor portrețiști ai generației sale”.

A pictat în mare parte portrete, deși uneori era atras și de peisaje, reprezentate în maniera specifică impresionismului. Spre sfârșitul vieții, Sargent și-a exprimat talentul ambivalent, pictând atât portrete cât și picturi murale.

În pictura portretistă Sargent practică forme proprii realismului, dezvăluind din plin individualitatea personajului pictat.

Cartea lui Martin Wood se prezintă ca o cercetare a creației pictorului, ilustrată cu opt din cele mai reușite lucrări: Ena and Betty, Daughters of Asher and Mrs. Wertheimer; Carnation, Lily, Lily, Rose; Ellen Terrz as Lady Macbeth; La Carmencita; Graham Robertson; Lady Elcho, Mrs. Adeane, and Lady Tennant; Mrs. A. L. Langman; Lord Ribblesdale.

Shakespeare in pictorial art / text by Malcolm C. Salaman. - London : MCMXVI the Studio LTD , [1916].- VI, 183 p.

Despre Shakespeare, poet, dramaturg, celebritate literară universală, s-au scris foarte multe cărți, articole... Piesele lui de teatru au fost traduse în aproape fiecare limbă vorbită și sunt jucate mai frecvent pe scenele teatrale din lumea întreagă în comparație cu lucrările altor dramaturgi. Operele lui Shakespeare au servit ca izvor de inspirație pentru pictori din diverse țări ale lumii. Multe din reproducerile picturale sînt cunoscute de publicul larg de cititori, dar, desigur, nu toate.

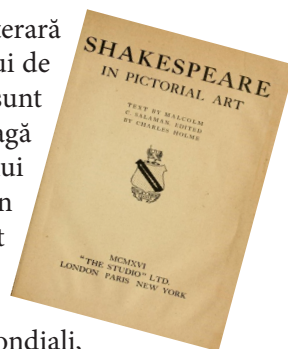
Volumul prezent înglobează un număr considerabil de reproduceri picturale ale celor mai cunoscuți pictori mondiali, avînd drept tematică operele marelui dramaturg, printre care:: Abbey E., Brown F., Cope C., Delacroix E., Hamiltorn W., Kauffman A., Meadows J...

Introducerea lucrării semnată de Malcolm analizează picturile propuse pentru vizualizare.

O carte recentă dar rară prin aspectul de prezentare a conținutului: lucrarea propriu-zisă conține imagini fotografice din film, scenariul constituie un volum aparte.

Aronofsky, Darren. The fountain. - Ari Handel. - New York : Rizzoli. - 2006. - 100 p

O carte cu scenariul filmului „Fîntîna” (The fountain) al regizorului american Darren Aronofsky, însoțit de mai multe imagini din film.

O poveste despre dragoste, moarte, suflet și fragilitatea existenței umane, despre odiseea unui bărbat care se luptă din răsuputeri pentru a o salva pe femeia pe care o iubește căutînd. Fîntîna Tineretii, căreia legenda îi atribuie puterea de a-i face pe oameni nemuritori.

Cărțile din domeniul filologiei, pot fi cu succes utilizate de studenții de la Facultatea Limbi străine în procesul didactic, în cercetarea științifică:

- dicționare explicative, de pronunție ce permit efectuarea unui studiu comparativ între dicționarele din trecut și cele prezente;
- mai multe opere beletristice cu autori neexplorați în măsura cuvenită: Michael Arlen, Baroness Orczy, Maurice Baring, Louis Bromfield, Elsa Barker... Operele unora nu sunt în Bibliotecă.

Orczy, Baroness. I will repay. - London : Greening & CO. LTD. - 1908. - 325 p.

Prin prisma unei istorii de dragoste autoarea aduce în prim plan evenimente din viața elitei aristocratice din Franța sec. XVIII, jumătatea a II-a,

Readuce la viață momente ce au anticipat revoluția din 1789 și din timpul ei. Eroul central, Paul Déroulède, se încadrează în evenimentele revoluționare pentru a salva persoane nobile aruncate în închisori de guvernul revoluționar.

- cărți beletristice ale autorilor cunoscuți care uimesc prin originalitatea graficii.

Lucrarea poetului englez John Milton cu titlul *Paradisul pierdut*. În Bibliotecă sînt mai multe ediții ale poemului: în limba engleză, română, rusă, dar ediția din colecția de carte veche minunează prin prezentarea grafică și frumusețea copertei.

Milton's Paradise Lost / il. by G. Dore ; introd. by R. Vaughan. - Chicago : Thompson & Thomas. - [?]. - 311 p.

Paradisul pierdut este un poem epic publicat în 1667 (deși fusese scris cu 10 ani mai devreme) a autorului englez John Milton. Este considerată una dintre cele mai importante cărți de limbă engleză.

Un poem cu conținut biblic. Este vorba de Adam și Eva care au pierdut Grădina Edenului în urma neascultării lui Dumnezeu. Poemul impresionează printr-un limbaj distins și rafinat.

Ilustrațiile care însoțesc conținutul cărții aparțin renumitului pictor francez Gustave Doré, unul dintre cei mai prolifici și cunoscuți ilustratori de carte de la sfîrșitul secolului al XIX-lea, a cărui fantezie energică a creat scene de vis cunoscute pe scară largă.

Colecția de carte în limba engleză este interesantă și pentru studenți de la alte facultăți ale Universității. De exemplu, atragem atenția studenților de la catedra Științe ale naturii și Agroecologie asupra rapoartelor anuale ale Departamentului pentru agricultură a SUA din anii: 1931, 1933, 1934, 1936, 1937.

În relatările concise și elocvente din fiecare volum sînt prezentate rezultatele statistice ale activităților din mai multe domenii agricole: creșterea animalelor, prelucrarea solului, cultivarea plantelor, economie agricolă...

Cuvîntul de deschidere a fiecărui volum este consacrat analizei rezultatelor obținute în agricultură într-un an sau altul. Unul din cele mai voluminoase capitole pune în discuție problemele noutăților din agricultură.

Credem că studierea de mai departe a colecției ne va oferi noi surprize despre care vom vorbi în alte comunicări.

Referințe bibliografice:

1. CERETEU, Igor. Valori cărturărești din secția Carte veche și rară a Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova. In: *Magazin bibliologic*. 2012, nr. 1-4, pp. 36-40.
2. DANILOV, Maria. Cartea românească veche în colecții publice din Sankt Petersburg 1508-1688. In: *Magazin bibliologic*. 2012, nr. 3-4, pp. 51-58.
3. SCURTU, Elena, Ana NAGHERNEAC. Ponderea colecției de carte în formarea viitorilor profesioniști. In: *Conferința Tehnico-științifică a Colaboratorilor, Doctoranzilor și Studenților*, 10-12 dec. 2009. Ch., 2010, Vol. 1, pp. 454-458.
4. SLUTU-GRAMA, Claudia. Zestre de valori - sectorul Carte Rară și Veche. In: *Biblioteca Academică 1928-2003 : (Istoric, evoluție, personalități, evocări)*. Ch., 2003, pp. 98-105.